

Zajímavá fauna terikolních nosatců (Coleoptera, Curculionidae)
na Radnicku

Die interessante Fauna der terrikollen Rüsselkäffer (Coleoptera,
Curculionidae) in der Umgebung der Stadt Radnice

Stanislav Benedikt

Během několika exkursí v letech 1985-1987 na zajímavé stepní lokality u Kamence na Radnicku jsem zjistil několik pozoruhodných druhů čeledi Curculionidae, patřících k terikolní složce této čeledi, které se jinde na Plzeňsku vyskytují jen vzácně a nebo dosud zjištěny nebyly.

Stepní formace v okolí Kamence mají charakter skalních stepí na geologickém podkladu z algonkických břidlic a spilitů. Povrchová humózní vrstva je velmi mělká, skalní podklad vystupuje často na povrch.

Všechny zjištěné druhy patří k obyvatelům bezlesých území, sušších a teplejších poloh. Jsou vesměs nelétavé, obvykle těžkopádné, pomalu se pohybující a tedy i pomalu se šířící. Proto má jejich výskyt ve výše uvedené oblasti velký význam pro klasifikaci zdejších stepních biotopů z hlediska jejich vzniku a stáří. Na Radnicko se tyto nosatci šířili pravděpodobně z podobných, ale bohatších biotopů Berounska a Křivoklátska, kde jsou hojnější. Některé druhy z těchto oblastí /např. *Peritelus leucogrammus* Germ., *Trachyphloeus alternans* Gyll./ zde sice chybějí, ale naproti tomu zvláště výskyt *Stomodes gyrosicollis* Boh. a *Trachyphloeus spinimanus* Germ. je významným dokladem pronikání výrazně teplomilných druhů až na Plzeňsko.

Larvy všech těchto druhů se živí kořeny různých rostlin. Imaga se vyskytují na kořenech rostlin, v přízemních partiích bylin a trav a jen výjimečně vylézají výše na rostliny. Převážně jsou to druhy s noční aktivitou.

Přehled zjištěných druhů:

Stomodes gyrosicollis Boh. - druh rozšířený v jižní Evropě a v teplejších částech střední Evropy; v Čechách hojněji jen v Českém krasu a okolí Prahy. U Kamence nalezen zatím 1 ex., 26.5.1985.

Trachyphloeus spinimanus Germ. - rozšířen ve střední a jižní Evropě; v Čechách hojněji v Českém krasu a Českém Středoohoří. Zde jen vzácně, dosud jen několik ex., 1 ex. 27.4.1985, 1 ex. 7.6.1986.

Trachyphloeus bifoveolatus Beck. - rozšířen v celé Evropě; zde nejhojnější druh; nejčastěji v kořenech štovíku (*Rumex* sp.).

Trachyphloeus angustisetulus Hans. - původně popsán jako var. předcházejícího druhu, teprve v nedávné době oddělen jako samostatná specie; rozšíření podobné; u Kamence často spolu s předchozím.

Trachyphloeus aristatus Gyll. - v celé Evropě; v Čechách nehojně na teplejších stanovištích. Zde vzácněji, zatím jen 1 ex. 21.4.1985 a 1 ex. 12.9.1987 pod opadaným listím hlohu (*Crataegus* sp.).

Zprav. Zpč. pob. ČSE v Plzni 1986-1987:5-6

Trachyphloeus olivieri Bed. - rozšířený lokálně a vzácně ve střední a jižní Evropě; v Čechách vzácný. Zde nehojně spolu s výše uvedeným T.bifoveolatus Beck., 1 ex. 21.4.1985, 5 ex. 9.6.1986, 1 ex. 12.9.1987.

Strophosomus faber Hbst. - v jižní a střední Evropě; v Čechách hojněji jen v nejteplejších částech území; na kameneckých stepích velmi hojný druh.

Z uvedeného výčtu druhů lze usuzovat na ojedinelost této lokality z hlediska rozšíření teplomilných obyvatel území stepního charakteru v širším plzeňském okolí. Není vyloučena přítomnost ještě dalších zajímavých druhů terikolní složky nosatců. Průzkum v příštích letech přinese pravděpodobně další nové poznatky.

Zusammenfassung

Autor führt Funde der terrikollen Arten der Familie Curculionidae den Steppen-Lokalitäten in der Umgebung der Stadt Radnice an. Bedeutende sind vor allem Funde der Arten: Stomodes gyrosicollis Boh., Trachyphloeus spinimanus Ger. und Trachyphloeus olivieri Bed.

Literatura

- Roubal J., 1937-41: Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a východních Karpat na základě bionomického a zoogeografického a spolu systematického doplněk Ganglbauerových "Die Käfer von Mitteleuropa" a Reitrovy "Fauna germanica". Díl III. Orbis, Praha.
- Smreczyński S., 1966: Klucze do oznaczania owadów Polski. Czesc XIX. Coleoptera. Zeszyt 98b - Ryjkwce-Curculionidae. PWN, Warszawa.

Adresa autora /Anschrift des Autors/:

ing.Stanislav Benedikt, Částkova 10, 301 57 Plzeň